

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sluka, PhD. a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Heleny Haukvitzovej, v spore žalobkyne **X. E. K.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. Petrom Peružekom, advokátom, so sídlom v Hlohovci, Cintorínska 1, proti žalovanému **X. M. D.**, bývajúcemu v K., **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 20C/55/2008, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 25. novembra 2014 sp.zn. 3 Co/53/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Rozsudkom Okresného súdu Košice II z 22. júna 2012 sp.zn. 20C/55/2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 12 .septembra 2013 č.k. 3Co/293/2012, bolo podielové spoluvlastníctvo sporových strán k nehnuteľnostiam zrušené a vyporiadané ich prikázaním do vylúčeného vlastníctva žalovaného s povinnosťou náhrady 92 000€ v prospech žalobkyne.

2. Okresný súd Košice II uznesením z 28. novembra 2013 č.k. 20C/55/2008-253 uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyňi na účet jej právneho zástupcu trovy konania vo výške 15.784,30 € (tieto pozostávali z náhrady trov právneho zastúpenia 9.181,50 €, z náhrady súdneho poplatku 6472,80 € a z trov znaleckého dokazovania 130 €). Ďalším výrokom uložil žalovanému povinnosť nahradiť trovy štátu 404 € na účet Okresného súdu

Košice II. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p., vychádzajúc z plného úspechu žalobkyne v tomto spore. O náhrade trov štátu vynaložených zo štátnych prostriedkov na znalecké dokazovanie rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p a na ich náhradu vo výške 404 € zaviazal žalovaného.

3. Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalovaného uznesením z 25. novembra 2014 sp.zn. 3 Co/53/2014 zmenil (§ 220 O.s.p.) uznesenie súdu prvej inštancie o trovách konania (vrátane trov štátu) a rozhodol, že žiadna zo sporových strán nemá právo na náhradu trov konania, na náhradu trov štátu zaviazal žalovaného v sume 267 € a žalobkyňu v sume 137 €. Rozhodnutie odôvodnil konštatovaním úspechu oboch sporových strán s vysvetlením, že žalobkyňa v žalobe navrhla zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam predajom spoločnej veci, naproti tomu žalovaný navrhoval zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo prikázaním spoluvlastníckeho podielu žalovanej (poznámka dovolacieho súdu – podielu vo výške ½) do vlastníctva žalovaného za náhradu vo výške 40% z ceny nehnuteľností. Súdny nevyhoveli návrhu žalobkyne v plnom rozsahu a úspešný nebol ani žalovaný, ktorý žiadal vyporiadať podielové spoluvlastníctvo tým spôsobom, že nevyplatí žalobkyňi celý jej spoluvlastnícky podiel, ale iba jeho časť. Odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci je potrebné aplikovať ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p., vzhľadom na čiastočný úspech sporových strán a preto vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Pri rozhodovaní o trovách štátu vychádzal z toho, že sporové strany v rovnakej miere znášajú tieto trovy s ohľadom na úspech a neúspech vo veci samej s tým, že na strane žalobkyne zohľadnil zloženie preddavku na trovy znaleckého dokazovania 130 €.

4. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), ktoré odôvodnila tým, že a/ postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (§241 ods.2 písm. a/ O.s.p.), b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods.2 písm. b/ O.s.p.) a c/ rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§241 ods.2 písm. c/ O.s.p.). Navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Odňatie možnosti konať pred súdom videla najmä v tom, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľne (i arbitrárne), lebo súd „neuviedol, žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala aplikovanie ustanovenia § 142 ods. 2 OSP“ a úvahy súdu ohľadom úspechu i neúspechu žalobkyne a žalovaného v spore nepovažovala za postačujúce. Poukázala, že to

bol právny zástupca žalobkyne (a nie právny zástupca žalovaného, ako to nesprávne uviedol odvolací súd), ktorý na pojednávaní 31. mája 2011 uviedol, že je ústretový skončiť konanie súdnym zmiernom, ale nie takým spôsobom ako to navrhuje žalovaný, teda že vyplatí svoju sestru v podiele 40 % z ceny nehnuteľnosti. Namietala ako nepravdivé konštatovanie súdu, že zotrvala na spôsobe vyporiadania podielového spoluvlastníctva uvedeného v žalobe.

5. Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

6. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť, lebo smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

8. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 CSP stručne uvádza, že ide o dovolanie, ktorým je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania, jeho prípustnosť je v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. vylúčená, preto sledované účinky dovolania by mohli nastať iba v prípade väd zmätočnosti v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. (viď Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo 494/2015, sp.zn. 4 Cdo 4 /2016, sp.zn. 5 Cdo 299/2014 a ďalšie). Také vady konania ale dovolací súd nezistil. Účinok, ktorý chcela žalobkyňa vyvolať podaním dovolania, preto z tohto dôvodu nenastal.

9. Neprípustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť dovolateľky domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdom konaní, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou v konaní majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolateľka

zastúpená kvalifikovaným zástupcom v dovolaní výslovne odvolaciemu súdu vyčíta, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, lebo podľa jej názoru súd nezistil správne všetky relevantné skutočnosti potrebné pre rozhodnutie o trovách konania, čím ale uplatňuje dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. K týmto argumentom dovolací súd odkazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej k dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. by bolo možné prihliadať len v prípade procesne prípustného dovolania, čo však nie je tento prípad (viď napr. R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 102/2012, 7 Cdo 116/2013, a iné). Z uvedeného plynie, že na dovolateľkou uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. (i keby bol prípadne opodstatnený) dovolací súd nemôže v tomto konaní prihliadať.

10. Dovolateľka v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné (a arbitrárne).

11. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016. Obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

12. Pri rozhodovaní o náhrade trov podľa ustanovení § 142 ods. 2 O.s.p. odvolací súd vysvetlil z čoho vychádzal pri svojich úvahách zohľadňujúcich tak úspech ako aj neúspech sporiacich sa strán vo veci samej. Súdny nevyhoveli spôsobu vypořádania zrušeného podielového spoluvlastníctva, aký bol navrhovaný v žalobe (predajom spoločnej veci). I keď vyhoveli návrhu žalovaného na prikázanie spoluvlastníckeho podielu žalobkyne žalobcovi, nevyhoveli jeho požiadavke zníženia ceny prikázaného podielu pri peňažnom vyrovnaní. Zohľadňujúc postoje strán o opodstatnenosti zrušenia ich podielového spoluvlastníctva odvolací súd rozhodol, že im náhradu trov nepriznáva. Rozhodnutie odvolacieho súdu umožňuje preskúmať ako, na základe čoho a z akých dôvodov súd rozhodol. Jeho skutkové a právne závery nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené (či zjavne neudržateľné alebo arbitrárne), a tak nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky; odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho právnymi názormi. Je v právomoci súdu vykladať a aplikovať zákony (obdobne napr. I. ÚS 50/2004, IV. ÚS 252/2004).

13. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namieta aj nesprávne právne posúdenie veci. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

14. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

15. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§451 ods. 3 veta druhá CSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. októbra 2016

JUDr. Marián S l u k, PhD., v.r.

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová